

לכבוד פרופ' אהרן קירשנבאום

פרופ' קירשנבאום הינו אחד מיחידיו הסגולה שקנה לו שם טוב בכמה "עולמות" שלא תמיד משיקים זה לזה.

קוראי "עיוני משפט", וכמו כן "דיני ישראל", מכירים את שמו כבר-סמכא ובר הכי מן מעולים במקצוע של המשפט העברי. בראשית דרכו האקדמית ינק פרופ' קירשנבאום משני מקורות מרכזיים. המקור האחד --הרקע התלמודי המסורתי שקנה לו כ"מתמיד" בישיבות מסורתיות ובמוסדות יהודיים אחרים בארה"ב, והשני--המשפט הרומי שלמד באוניברסיטת קולומביה שם הוכתר בתואר דוקטור.

דרך חינוכו הובילו דרך הטבע לפרוזדור של המשפט ההשוואתי, ומשם לטרקלין של המשפט העברי. הפרסומים שלו בעברית ובאנגלית, הן בכתבי-עת הן בספרים שלמים, זכו להכרה ולהוקרה אצל המומחים במקצוע. היקף הנושאים של מחקריו כולל: ההרשעה העצמית; שליחות לדבר עבירה; הענישה במשפט העברי הפלילי; המשך ותמורה במשפט העברי; בעיית "החוק הטבעי" בהלכה; ריבית; ניתוח של המושגים של "לפנים משורת הדין", "מפני דרכי שלום", "דיני שמים" וכו'; ועוד כהנה וכהנה.

אבל מעבר לקריירה האקדמית הפורייה שלו, חונן פרופ' קירשנבאום במידות אישיות נעלות. הנני מכיר אותו כמעט ארבעים שנה, ולא פגשתי אף איש אחד שתהיה לו איזושהי הקפדה או תרעומת או בקורת אישית עליו. חוט של חן משוך על האדם הזה, והליכותיו הנעימות רכשו לו כבוד ואמון אצל מוריו עמיתיו ותלמידיו.

הנני מנצל הזדמנות זו להוסיף את ברכתי האישית לו ולרעייתו ולמשפחתו. "עוז וחדווה במקומו"--רגשות מעורבים פקדוני כשנודע לי שהמשפחה החליטה לעלות ארצה. שמחה, כמובן, להם ולעם היהודי במדינת ישראל, אבל גם דאגה לקהילה היהודית בארה"ב שאינה כל כך עשירה במלומדים המשלבים תורה ומדע בכלל ובמשפט עברי בפרט. עמדתי בקשר אתו משך כל השנים, ואף שיתפנו פעולה במחקר וביוזמתו-הוא הוצאנו לאור מאמר אחד בראשית כהונתי בישיבה אוניברסיטה. כמה פעמים הזמנו אותו להרצות בבית ספר למשפטים ע"ש קרדוזו, שע"י ישיבה אוניברסיטה, והרצאותיו נתקבלו בהערכה רבה. פרופ' קירשנבאום שימש לי אישית כמקור של עצות טובות ומועילות לבעיות חמורות שהן מנת חלקו של נשיא אוניברסיטה בזמנו.

מי שעובד באוניברסיטה לשם פרנסה, הפרישה לגמלאות היא סוף-פסוק לקריירה שלו. אבל מי שלומד "לשמה", לאהבת החכמה, הגמלאות איננה אלא המשך עבודתו בתנאים אחרים. אין לי ספק שבשלב החדש שלו כשהוא משוחרר מטרדות האקדמיות השוטפות, הוא ימשיך להעשיר את עולם המחקר אף יותר מאשר עד הנה.

חז"ל קבעו, "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" (בבלי, בבא בתרא דף י' ע"ב). אשרי פרופ' קירשנבאום ואשרי כל החורשים בשדה המחקר, שבוא יבוא עד זקנה ועד שיבה, בבריאות הגוף והנפש ובמרץ נוסף--ותלמודו בידו.

נחום לאם
נשיא ופרופ' לפילוסופיה
ישיבה אוניברסיטה, ניו יורק